

Árni Olsen sjeyti og 25 ára jubileum

Mánadagin 14/9 fyllir Árni Olsen sjeyti og um nakað sama mundið hevur hann eisini 25 ára jubileum sum psykiatri í Føroyum. Tað var 15/8-67 at hann saman við skrivaranum Tordis Johannesen byrjaði psykiatrisk virkseml í Føroyum. Tað var tá knýtt at medicinsku deild á Landsjúkrahúsinum og tvey ár seinni var sjálvstøðugt psykiatrisk hospital (statshospital) sett á stovn, sum seinni varð til psykiatrisku deild. Enn starvast á deildini tvey 7 fólkin, sum saman við Árna Olsen byrjaðu hetta verk.

Hann er uppvaksin í Kunoy, gekk til student og las til lækna niðri. Umframt at hava starvast niðri, var hann nógur ár kommunulækni í Vágum, men fór so niður aftur at búgva seg út til serlækna í psykiatri og neurologi. Starvaðist tá ymsa staðni í Danmørk, eitt nú á Statshospitalinum í Nykøbing Sjælland, hagar nógvir føroyingar vórðu sendir, summir teirra vórðu so verandi og búðu á hospitalinum, sum tá var siður.

Árni Olsen var sonevndur málsligur studentur, so sum vant var millum teirra, sum vildu verða lækna. Hetta hevur sermerkt hann síðani, at áhugin fyri ikki bara føroyskum, men eisini latíni kemur fram í tí dagliga arbeiðinum. Eitt annað, sum eisini hevur sermerkt hann, er áhugin fyri slektum, at útgreina familjúsambond. Hann kann brúka drúgvu tíð

saman við sjúklingum at tosa um teirra slekt, og sum flestu føroyingum, so dæmar teimum flestu hetta væl. Sumstanið verður hetta roknað sum eitt slag av viðgerð, at fyri at skila seg trí hefur verið høvustátturin og enn tá í tann mun, at navnið er vordíð knýtt á psykiatrii, sagt verður eitt nú »at verða innlagdur hjá Árna« o.s.fr. Hann hevur her tikið upp á seg at vera tann, sum fek mangan skoluna oman yvir seg, bæði frá sjúklingum, avvarðandi og alment, tí psykiatri hevur

verið og er enn eitt sera tørført og oftani ótakssamt óki at arbeiða innan. Hann hevur her ikki borið seg undan, men heldur ikki latið hetta køvt seg. Á mangan hátt hevur hann fakliga hildið seg ungan, fylgt væl við og eitt tað besta, honum hevur dámt, eru fakligt kjak við yngri starvsfólk. Hann hevur samstundis eisini ávisar hugsanir um, hvussu veruleikin sær út og hvat er toktatala, sum eisini sást eitt nú í eini fjarsýnissending um psykiatri, har hann vardi brúkið av heilivági og elektrosjokki.

Psykiatri – viðgerðin av sinnsliga sjúkum fólk – hevur aloftast verið eftirbátur. Oftani vóru soleiðis ætlanir frammi um psykiatrisk sjúkrahús í Føroyum, men leingi var, áðrenn nakað kom burtúr. Føroyingar máttu tí niður á sjúkrahús. Bæði ferðin niður og uppihaldið vóru mangan lítið tespilig.

Í 1969 bygdi so staturin nýtt statshospital í Havn í sambandi við tað nýggja Landsjúkrahúsið. Seinni er hetta so vordíð ein deild undir Landsjúkrahúsinum á jøvnum fœti við aðrar viðgerðardeildir. Nú bar til at verða innlagdur her heima og eftir tátuðar meting vóru bæði bygningar og manning á hægri støði enn niðri.

Tíðir broytast og so eisini krøvini, og møguleikarnir. Langtíðarsjúk klára seg betur. Innan almannapæknið er avlamispensión og onnur

hjálp at fáa. Hesir møguleikar standa nú eisini teimum psykisk sjúku í boði. Oftani er tó enn so, at tann psykisk sjúki ikki altíð er førur fyri at taka ímóti hesi hjálpi. Hetta hevur verið ein av uppgávnunum og er tað enn, at finna hættir, so eisini fleiri psykisk langtíðarsjúk gerast betur før fyri at fáa nakað burtur úr teimum møguleikum, sum bjóðast. Í mun til tað, ein hoyrir aðra staðni frá, hevur psykiatrisk deild og Árni Olsen havt eitt sera opið sinni fyri samfelagnum og støðugt roynt at vera í samskipti ikki bert við aðrar sjúkrahúsideildir, men eisini við samfelagið sum heild. Eitt, sum avspeglar tæy broyttu krøvini, eru á hugafeløg hjá sjúkum og avvarðandi, t.d. felagið Sinnisbati. Tað, at viðgerð hevur verið bjóðað her heima og tískil nærri við heimið, hevur ført við sær, at økt strongd hevur verið á tæy avvarðandi, sum soleiðis kunnu gerast eitt slag av fríholti millum tann sjúka og umhvørvið. Árni Olsen hevur havt eitt opið sinni yvir fyri avvarðandi og altíð hevur borið til at koma á tal við hann.

Hesin útviklingur byrjaði fyri 25 árum síðani og Árni Olsen er vordin sum eitt symbol upp á hetta. Hetta hevur so eisini ført við sær, at problematikkurin um tæy sinnsliga sjúku er vordin nógur meira nærverandi, og tað er gott.

August G. Wang

Á hvíta tjaldinum

Split Second

Hetta er ein søga um ein óvanliga politistin Stone, sum stríðist við ein ómenniskjaligan drápsmann.

London, ár 2008. Tá ozonlagið heldur fram við at broyta vedrið í Europa nóg, fær tað avleiðingar fyri áarbyin London: óavmarkað dálking, yvirflóð, kriminalitetur og ófriður.

Men nú herjar eisini eitt annað fyrbrigdi í gøtunum við øllum rottunum. Ein ómenniskjaligur drápsmaður, sum skræðir offrii sundir og tekur hjartað úr teimum. Uttan fyrilit langar hann til og altíð í fullmána, og

avleiðingin er ræðulig.

Politisturin Stone hevur sum hjartamál at fáa steðga hesum ódýrinum, tí felagi hansara varð myrður á henda hátt, og nú r Stone í vanda.

Saman við tí unga detektivinum Durkin og Michelle, sum er einkjan eftir tann dripna felagan, setir Stone sítt egna lív í vága fyri at fáa tamt ódýrinum - og tað er í seinastu løtu.

Kendri leikarar eru í hesum filminum, Rutger Hauer, Kim Cattrall, Neil Duncan o.a.

Filmurin verður sýndur í Leikhús Bio í næstu viku.

Avloysarastarv

Søkt verður eftir einum skrivstovufólki til avloysarastarv fyri tíðarskeiðið 1. okt. 1992 til 1. august 1993 á avgreiðsluni. Fólk, ið sett verður, skal kunna gera alt vanligt skrivstovuarbeði.

Lønin er sambært sáttmála millum Føroya Landsstýri og Starvsmannafelagið.

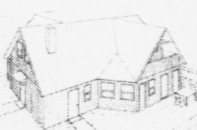
Freistin at søkja starvið er úti tann 25. sept. 1992.

Nærri fæst at vita um starvið við at venda sær til Telefonverkið, tlf. 11433, lok. 332 ella lok. 371.

Umsóknin skal sendast til **Telefonverk Føroya Løgtings, box 27, 110 Tórshavn** og viðmerkt **Umsókn**.

Telefonverkið

VD-Húsið

Sníð 3 - prisur frá kr. 750.000 - er bert eitt av fleiri.

Ringið ella skrivið og fá nærri upplýsingar.

VD-HÚS
v/ Valbjørn Dalsgarð
timburmeistara
Bakkagøta 5 - 160 Argir
Tlf. 19279 - 89279

Dan Merick vaknar á sjúkrahúsinum eftir eitt álvarsligt bilóhapp, ið mundi tikið lívið av honum. Læknarnir hava snøggað hansara andlit og kropp, sum ikki sæst á honum, at hann hevur fingið nakað mein. Konan hevur sitið yvir honum alla tíðina,

meðan hann hevur ligið uttan vit. Men tað er ein trupulleiki. Dan minnst einki um, hvat var fyri óhappið.

Dan stríðist fyri at finna sannleikan um seg sjálvan og um óhappið.

Leikhús Bio sýnir filmin í næstu viku.